

oudere generatie, waarvan, zooals wij straks zullen zien, de jongere verschilde.

Beluisteren wij nu eerst die oudere generatie en brengen wij daartoe in gedachte een bezoek aan de eerste drie der vier scholen. Den TUIN van EPIKURUS gaan wij voorbij.

Indien wij in die dagen geleefd en als vreemdelingen in ATHENE verkeerd hadden, zouden wij op onze vraag naar den TUIN veel kans hebben gehad een antwoord te krijgen als dat, hetwelk iemand ontving van den bekenden koffiemakelaar uit den MAX HAVELAAR, toen hij dezen vroeg naar zijn concurrent MEIER & Co. Een rechtgeaard Athener zou ook ons hebben geantwoord: „het adres behoeft ge niet te weten.” De TUIN toch had een min gunstige reputatie. Er namen ook dames deel aan het daar gegeven wijsgeerig onderricht. Getrouwde dames, en een ATHENER, die niet, zooals wij, een open oog en een warm hart voor de emancipatie van de vrouw had, vond het gewoon absurd, dat ook vrouwen aan wijsbegeerte deden. Maar onder de dames, welke de lessen van EPIKURUS volgden, waren ook ongetrouwden; waren hetaeren of vriendinnen van de Atheners. Vriendinnen, tot wier bekoorlijkheid ook haar don voor conversatie behoorde en die, waarschijnlijk om deze gave nog wat te ontwikkelen, zich door den Meester wat wijsgeerig lieten bijwerken. Gegeven nu de scherpe concurrentie, die de vier scholen elkaar aandeden, en de heftigheid, waarmee zij elkander bestreden, was het toelaten van die tweeërlei soort dames een niet te versmaden wapen in de handen van de tegenpartij. Toch was de min gunstige reputatie van den TUIN gansch onverdiend, want het ging er even eerzaam toe als eens te PARIJS in de gehoorzaal van BERGSON. Dat wij den TUIN voorbijgaan, is dan ook enkel, omdat de jongere generatie van EPIKUREËRS trouw gebleven is aan de oudere en zich steeds van eklekticisme heeft vrij gehouden. De Meester zelf was een trouw volger van PLATO's antagonist DEMOKRITUS van ABDERA, die, zoo al niet de vader, dan toch de bekwame propagandist van het MATERIALISME was geweest. Stervende had EPIKURUS, die getoond had, dat men in de leer materialist en daarbij zelfs hedonist kan wezen, en in zijn leven tevens een achtbaar man, — stervende had EPIKURUS zijn discipelen vermaand,